

PREHĽAD AKTIVÍT ZDRUŽENIA DODÁVATEĽOV ENERGIÍ K 9/2019

Leto 2019 nebolo v energetike na Slovensku uhorkovou sezónou. V Združení dodávateľov energií (ZDE) sa počas ostatného obdobia riešili predovšetkým štyri témy:

1. Pred letom sa na pôde Ministerstva hospodárstva SR zišli zástupcovia štátu, regulátora, dodávateľov energií a spotrebiteľských združení k téme praktických skúseností s podomových predajom a k téme ochrany spotrebiteľa. Úvodné stretnutie zadefinovalo základné tézy, ku ktorým sa opäť všetci účastníci vraciame v septembri.
2. Na začiatku júla sa konalo úvodné pracovné stretnutie k otázkam transpozície tzv. zimného energetického balíka do národnej legislatívy. Rovnako ako pri téme ochrany spotrebiteľa, aj túto aktivitu iniciovalo MH SR a k tézám z úvodného stretnutia sa vraciame opäť na jeseň.
3. Dôležitou legislatívnou iniciatívou bola novelizácia vyhlášky ÚRSO, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike. Pripomienkové konanie zbehlo v auguste, regulátor pripomienky vyhodnotil bezprostredne v prvej polovici septembra.
4. Nateraz témou budúcnosti, avšak dôležitou, bola výzva ÚRSO na zasielanie návrhov pre prípravu Regulačnej politiky pre obdobie, ktoré začne rokom 2022. Oslovené subjekty, inštitúcie a organizácie mali možnosť zaslať svoje námety do konca augusta 2019.

K prvej téme zaujalo ZDE skôr rámcové stanovisko. Ministerstvu hospodárstva SR sme v tomto štádiu neodporúčali pristúpiť ku konkrétnym, presne definovaným opatreniam pre vylepšenie resp. sprehľadnenie problematiky podomového predaja. Združenie sa kolektívne uznieslo na odporúčaní podomový predaj ako akvizičný kanál v energetike zakázať. V tomto prípade máme na mysli podomový predaj tak, ako ho definuje legislatíva – tzn. náhodná, vopred neohlásená alebo vopred nedohodnutá návšteva obchodného zástupcu u odberateľa v jeho domácnosti. Vnímame, že spotrebiteľská osвета a porozumenie problematiky sú na pomerne nízkej úrovni a tak existuje významné riziko páchania nekalých praktík v prípade tohto spôsobu predaja elektriny alebo plynu bežným domácnostiam. Pre vylúčenie pochybností, za podomový predaj legislatíva a ani združenie nepovažujú takú návštevu obchodného zástupcu, ktorá bola medzi odberateľom v domácnosti a príslušným dodávateľom vopred ohlásená a vzájomne dohodnutá.

Ak sa vrátíme k problému nízkej miery osvety, príčinu vidíme v plošnej cenovej regulácii v kombinácii s nadmerným rozsahom necenovej regulácie (najmä no nie výlučne de facto regulovanie všeobecných obchodných podmienok). Výsledkom tejto kombinácie je, že hoci dodávatelia pôsobia v konkurenčnom prostredí, reálne im nie je umožnené ponúkať segmentu domácností zásadne odlišné produkty, a to z pohľadu cien ale aj z pohľadu ostatných necenových parametrov. Ako riešenie sme odporučili zvážiť iniciovanie legislatívnych krokov vedúcich k zrušeniu regulácie

obchodných podmienok a aspoň čiastočnú cenovú dereguláciu (napríklad pre skupinu odberateľov elektriny v domácnostiach s inštalovaným systémom IMS).

V téme transpozície zimného energetického balíka do národnej legislatívy sme sa ako ZDE pripojili k rámcovým tézám, ktoré vypracovala a ministerstvu doručila spoločnosť Východoslovenská energetika. Ministerstvu sme však upresnili, že spomedzi tém je pre ZDE primárna najmä otázka sprehľadnenia legislatívnej definície pojmu "zraniteľný odberateľ", ktorý je dnes v dvoch zákonoch (č. 250/2012 a č. 251/2012) definovaný odlišne. Dokument tiež pripomína, že jednou z výziev zimného balíka EÚ je postupná deregulácia trhu, čo s definíciou pojmu „zraniteľný odberateľ“ a jeho budúcou úpravou bezprostredne súvisí.

V pripomienkovom konaní k novele cenovej vyhlášky v elektroenergetike malo združenie dve ambície: ponechať súčasnú definíciu určovania výšky oprávnených nákladov na odchýlku (v tomto prípade bol rozpor odstránený a ÚRSO od navrhovanej zmeny upustil) a ponechať súčasnú definíciu určovania koeficientov vysokej a nízkej tarify pri dodávke regulovaných dvojtarifných produktov (v tomto prípade rozpor odstránený nebol). Okrem toho sme do súboru pripomienok prevzali aj niektoré z tých, ktoré formulovala Republiková únia zamestnávateľov, ktorej je ZDE kolektívnym členom. Tieto rovnako regulačný úrad neschválil.

V neposlednom rade sme v určenom termíne zaslali aj námety k príprave budúcej regulačnej politiky. Nami zaslaný sumár obsahuje návrhy, ktoré ZDE komunikuje priebežne ako súčasť svojich rôznych legislatívnych i nelegislatívnych aktivít. Doručený súbor je rozsiahlejší, avšak najdôležitejšie body sú tieto:

- Zrušenie regulácie všeobecných obchodných podmienok. Súčasný stav považujeme za bariéru pre rozvoj hospodárskej súťaže, súčasne sú podľa nášho názoru regulované obchodné podmienky aj prekážkou pre zvyšovanie spotrebiteľskej osvedy.
- Zadefinovanie poplatku v prospech dodávateľa za preberanie kreditného rizika a za službu vykonávania inkasa, pričom tieto poplatky by dodávateľom mali uhrádzať prevádzkovatelia distribučných sústav a sietí a zúčtovateľ taríf TPS a TSS, ktorým je spoločnosť OKTE. V argumentácii sa opierame o list predsedu Protimonopolného úradu SR zo dňa 4.9.2017 adresovaný ministromi hospodárstva SR a predsedovi ÚRSO. V liste sa konštatuje, že nami namietaný stav existuje a je prekážkou pre hospodársku súťaž. Súčasne list odporúča adresátom hľadať legislatívne riešenia rovnomerného prerozdelenia rizík a nákladov medzi všetkých relevantných účastníkov trhu. Odhliadnuc od listu PMÚ, ako združenie zastávame univerzálnosť princípu, že koncový beneficiant služby, ktorej hodnota je preukázateľná a vyčísliteľná, by mal vykonávateľovi služby za jej poskytovanie zaplatiť, a to minimálne na úrovni nákladov, ktoré s poskytovaním v prospech tretej strany znáša.

- Zrušenie cenovej regulácie dodávky elektriny a plynu malým podnikom, ktorú považujeme za neodôvodnenú.
- Zjednotenie distribučných taríf prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav tak, aby mali všetci koncoví odberatelia elektriny možnosť vyberať si medzi identickými produktmi bez ohľadu na to, do ktorej sústavy je ich odberné miesto pripojené (tzn. bez ohľadu na geografickú príslušnosť).
- Návrhy na znižovanie celkovej administratívnej náročnosti podnikania v energetike. Ako riešenie stojace za úvahu vidíme posilnenie rolí OKTE ako prevádzkovateľa jednotnej a jedinej centrálnej referenčnej databázy pre trh s elektrinou. Zámerom je najmä vyhnúť sa duplicitnému resp. multiplicitnému nahlasovaniu rovnakých údajov rôznym tretím stranám.
- Zúženie cenovej regulácie dodávky elektriny a plynu domácnostiam, a to stanovením hornej hranice pre uplatnenie regulovaných cien: hranica najviac 4.000m³ (resp. 42.760 kWh) rok pre odberateľov plynu, hranica najviac 4 MWh / rok pre odberateľov elektriny v prípade, ak je dané miesto vybavené systémom inteligentného merania IMS.
- Vyňatie fixného mesačného poplatku na náklad činnosti dodávky spod cenovej regulácie. Máme za to, aby si každý odberateľ elektriny a plynu v domácnosti, ktorý odoberá energiu za regulované ceny, mohol sám určiť rozsah zákazníckeho servisu zo strany dodávateľa. Balíku požadovaných zákazníckych služieb by mala odpovedať cena mesačného obslužného paušálu. To nevylučuje stav, v ktorom mesačný náklad dodávky pre minimálny balík služieb reguluje i naďalej ÚRSO.
- Návrh na sprehľadnenie zisku pri cenovo regulovanej dodávke elektriny a plynu domácnostiam, a to ako 3 percentá z koncovej ceny energie bez DPH.

V Nitre 23.9.2019

Michal Hudec, predseda ZDE

Kontakt pre médiá: zde@zde.sk